

LEDARE

Opinionsredaktör: Frida Park, 08-619 24 83, frida.park@dagen.se | Ledarskribenter: Steven Crosson, steven.crosson@dagen.se, Fredrik Wenell, fredrik.wenell@dagen.se, Öyvind Tholvsen, oyvind.tholvsen@dagen.se

Nytt avsnitt på Dagen.se/ledarpodden

TORSDAG 6 FEBRUARI 2025 | DAGEN

Har strukturell antisemitism fått fäste i Amnesty?

Kolumnen: Ingen juridisk instans har visat att Israel gjort sig skyldiga till folkmord

När vapenvilan i Gaza trädde i kraft för en tid sedan skrev Amnesty i ett uttalande att avtalet ger en strömma av hopp till de palestinska offren för "Israels folkmord". Att Amnesty är en politiskt och religiöst obunden organisation som säger sig inte ta ställning i pågående konflikter, hindrar inte att budskapet numera är starkt politiserat. I såväl uttalandet om vapenvilan som julhelgens anonskampanj i Stockholms kollektivtrafik, kopplas Israel förbehållslost till såväl "folkmord" som "apartheid", något som också debatterats på debattplats i Dagen.

För den som utgår från den politiska situationen i världen, baserad på vetenskapliga underlag om krig, konflikter och brott mot mänskliga rättigheter, blir demoniseringen av Israel svärbegriplig. Att just den judiska nationen, stor som Ångermanland, kan vara en internationell människorättsorganisations största huvudbry och främsta måltavla är varken rimligt eller logiskt.

Faktorerna bakom svartmålningen ska, enligt forskningen, sökas i uråldriga rasistiska fördomar.

LARS ADAKTUSSON
JOURNALIST OCH FD
RIKSDAGSLEDAMOT (KD)

Enbart det faktum att Israel är omgivet av mer eller mindre brutala diktaturer med en halv miljard invånare och en rad islamistiska terrororganisationer, borde ge anledning till eftertanke. Det mänskliga lidandet, misären och de hundratusentals offren i krigsdrabbade länder som Syrien, Jemen och Sudan kan knappast vara okänt för Amnesty. Maktmissbruket och förtrycket i auktoritära stater som Iran, Turkiet och Saudiarabien är med alla mått ett större problem än Israel.

FORSKNING SOM GENOMFÖRTS efter Hamas oktobermassaker, visar att fiendlighet mot Israel och antisemitism över tid har omformulerats. Av Segerstedtinstitutets rapport, Antisemitism i Sverige efter 7 oktober, framgår att rasistiska påståenden om judar, som åtminstone i vår del av världen ansetts oacceptabla, numera ompaketeras till stereotypa påståenden om Israel.

Inte sällan hävdas att den judiska staten, i stället för judar, kännetecknas av särskilt onda

Att just den judiska nationen, stor som Ångermanland, kan vara en internationell människorättsorganisations största huvudbry och främsta måltavla är varken rimligt eller logiskt, skriver Lars Adaktusson. Anna Johansson, generalsekreterare i Amnesty Sverige, vid en aktion utanför UD i Stockholm. FOTO: MIKAELA LANDESTRÖM/TT

egenskaper och företeelser; som folkmord, apartheid, rasism och kolonialism. Detta trots att Israel är Mellanösterns enda demokrati och enligt vetenskapliga utvärderingar, som *Freedom Index*, är överlägset bland länderna i regionen vad gäller frihet och mänskliga rättigheter.

Faktorerna bakom svartmålningen ska, enligt forskningen, sökas i uråldriga rasistiska fördomar. Det historiska tankegodet i vilket symbiosen mellan islamism, nazism och delar av vänstern hämtar näring och attackerna mot den judiska staten har sin grund. Resultatet blir nedvärdering och särbehandling, krav ställs på Israel som inte ställs på andra

nationer. Landet skuldbeläggs och bojkottas, även om problem och utmaningar rent objektivt är allvarigare i omvärlden.

FÖR ATT BESKRIVA ett antisemitiskt agerande, utan att det med nödvändighet finns en avsikt bakom, talas i forskningen om strukturell rasism. Det är dyrt att behöva konstatera, men utifrån erfarenhet och forskning är Amnesty i dag en organisation där strukturell rasism fått fäste. Amnesty International skriver i en replik i Dagen att de inte är ensamma om att anklaga Israel för folkmord, men ingen internationell domstol eller juridisk instans har visat att det hos Israel

finns eller har funnits en avsikt att genomföra folkmord. Vad gäller apartheidanklagelsen är den lanserad i politiskt syfte av den starkt Israelfientliga BDS-rörelsen, som i USA och Tyskland är klassad som antisemitisk.

Att en av världens mest värdeorienterade människorättsorganisationer anammar starkt polariserande retorik är mildt uttryckt anmärkningsvärt. Dialog och nyanserade samtal omöjliggörs, tilltron till den förmenta politiska och religiösa opartiskheten undergrävs. Dessbättre kan svenska folkets engagemang för demokrati och mänskliga rättigheter kanaliseras via andra organisationer än Amnesty.

Nu är tid att samlas och sörja – en uppmaning att ta på allvar

Flaggor på halvstäng i Örebro under onsdagen efter skjutningen. Låt oss samlas i omtanke och bön, för Örebro och för vårt land. Kyrrie elision – Herre förbarma dig!

FOTO: HANS OLAV TORGERSEN / NTB

STRAX EFTER LUNCH kom nyheten om skjutningen vid Risbergsska skolan i Örebro. Ganska snart stod bilden klar att det var ett fruktansvärt död som inträffat, men först senare började viden klarna. Det tiotal döda kan komma att stiga. Antalet skadade är fortfarande obekräftat. I skrivande stund saknas många svar på svåra frågor. Många är de drabbade och anhöriga som lever i en svårhanterlig ovishet.

Det här är den värsta massskjutningen som inträffat i Sverige. Någonstid framöver kommer detta präglade vårt lands nyheter och vår vardag. Morden på skolan i Trollhättan, terrordådet på Drottninggatan, skjutningarna i Falun – fruktansvärda i all sin ofattbara grymhet – likväl överskuggar skjutningen i Örebro i omfattning. Förhoppningsvis

kommer utredningen erbjuda viktiga svar, men troligen långt ifrån alla.

SKOLOR, SOM REDAN tidigare övat på inrymning, har fått ett smärtsamt kvitto på hur viktigt det är att rutinerna fungerar när det värsta händer. Hittills finns det uppgifter om att gärningsmannen skulle ha varit ensamagerande och att ideologiska motiv saknas. Det är scenariot som är mycket svårt att helt skydda sig ifrån. Det är då skolornas lugn och mod spelar all roll i världen.

Många lärare och elever, från lågstadiet upp till vuxenutbildningen, har skakats om i sitt innersta. Så också polis som med fara för sitt eget liv gick in under pågående skjutning.

Så också vårdpersonal som tog emot skadade. Att möta dem blir omgivningens och kyrkans viktiga uppdrag nu och framöver.

STATSMINISTER Ulf Kristersson sa på regeringens presskonferens under tisdagskvällen att det nu inte är tid för politik. Nu är tid att sörja. Nu är tid för samling. Det är en uppmaning att ta på allvar. Kyrkor i närområdet öppnade för att finnas till för dem som sökte stöd. Över hela landet, ja även ute i vår omvärld, står människor tillsammans i omsorg om alla drabbade. Låt oss fortsätta att låta hjärtat, armarna, hemmen och kyrkorna vara öppna för varandra och andra. Låt oss samlas i omtanke och bön, för Örebro och för vårt land. Kyrrie elision – Herre förbarma dig!

FRIDA PARK